

GRANSKNINGS- RAPPORT INTERN KONTROLL 2019

Habostyrelsen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Uppföljning av kontrollaktiviteter	4
Kommungemensamma kontrollaktiviteter	4
Nämndspecifika	8
Uppföljning av förbättringsåtgärder från tidigare år	9
Utvärdering av nämndens sammanvägda interna kontrollarbete	10

Bilagor

Bilaga 1: IK 2019 Mall handlingsplan riskområde bedrägligt beteende

Bilaga 2: IK 2019 Rapport 110 mottagn.sattest

Sammanfattning

Den interna kontrollen har fungerat väl under året. Såväl ledning som medarbetare har förståelse för internkontrollens betydelse som redskap för att säkerställa god kvalitet i verksamheten och deltar i olika grad aktivt för att verka för en god kontrollmiljö.

För 2019 har granskning och kontroll gjorts inom följande områden:

Kommungemensamma kontrollaktiviteter:

- Att det förebyggande arbetet för att utsättas för bedrägligt beteende är otillräckligt
- Att nämnder och styrelser brister i följsamhet mot rutiner kring direktupphandling.
- Att obehöriga utför mottagnings- eller beslutsattest av ekonomiska transaktioner.

Nämnds-specifik kontrollaktivitet:

- Granskning av hantering av kemikalier i utemiljön på Habo Gård.

Granskningen visar inga avvikelser som kräver åtgärder.

Uppföljning av kontrollaktiviteter

Kommungemensamma kontrollaktiviteter

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Kontrollaktivitet
Att det förebyggande arbetet för att utsättas för bedrägligt beteende är otillräckligt	3. Möjlig	4.Allvarlig	12 	Risکانالys kring bedrägligt/ oegentligt beteende
Att nämnder och styrelser brister i följsamhet mot rutiner kring direktupphandling	4. Sannolik	2.Lindrig	8 	Granskning av nämnder och styrelserns följsamhet mot rutiner kring direktupphandling
Att obehöriga utför mottagnings- eller beslutsattest av ekonomiska transaktioner	4. Sannolik	2.Lindrig	8 	Kontroll av attestlistor

Risk: Att det förebyggande arbetet för att utsättas för bedrägligt beteende är otillräckligt

Kontrollaktivitet:

Risکانالys kring bedrägligt/ oegentligt beteende

Frågeställningar

Inom vilka områden finns det risk för bedrägligt/oegentligt beteende? För områden med högst riskpoäng (sannolikhet × konsekvens) ska en handlingsplan tas fram för att minska risken.

Metod

Inventering

Självskattning

I följande tabell redovisas den självskattning som förvaltningen/nämnden har gjort som utgör grund för bedömning av kontrollaktiviteten.

Riskområde	Sannolikhet (1-4)	Konsekvens (1-4)	Riskvärde (Sannolikhet x Konsekvens)	Handlingsplan? (Riskvärde 12 eller högre)
Bristande kännedom om kommungemensamma och nämndspecifika styrdokument om mutor och oegentligheter samt att de inte är lättillgängliga för medarbetarna	<i>Habo Gård ingår i kommunkontorets granskning.</i>			
Genomförande görs inte av årliga riskinventeringar gällande mutor och oegentligt beteende, såsom en riskbank	<i>Habo Gård ingår i kommunkontorets granskning.</i>			
Fortlöpande utbildningar och information till nämnd/styrelse och medarbetare brister gällande mutor och oegentligheter	<i>Habo Gård ingår i kommunkontorets granskning.</i>			
Kännedom om och fortlöpande information brister avseende visseblåsarfunktionen på kommunkontoret, till vilken kommunens anställda anonymt kan rapportera allvarliga missförhållanden eller misstänkta oegentligheter	<i>Habo Gård ingår i kommunkontorets granskning.</i>			
Rutiner för kontanthantering	3	4	12	Ja

När det gäller kontroll av de fyra kommungemensamma riskområdena gällande mutor och oegentligheter ingår Habo Gård i kommunkontorets granskning.

Verksamheten har därtill identifierat rutiner för kontanthantering som riskområde aktuellt för just Habostyrelsen. Habostyrelsen har en målgrupp som fortfarande i stor utsträckning använder kontanter som betalmedel. I och med att programutbudet utökas ökar även kontanthantering. Fungerande rutiner för kontanthantering är av betydelse dels för att säkerställa att kommunala medel hanteras korrekt utan risk för förlust, dels för att de medarbetare som hanterar kontanter ska känna sig trygga. Analysen ger riskvärde 12 varför en handlingsplan har upprättats. Se bilaga 1.

Risk: Att nämnder och styrelser brister i följsamhet mot rutiner kring direktupphandling

Kontrollaktivitet:

Granskning av nämnder och styrelserns följsamhet mot rutiner kring direktupphandling

Frågeställningar

Bygger på kommunens regler för direktupphandling och omfattar nio steg:

- Kontroll av ekonomi och delegation
- Stämna av behov
- Begära offert
- Pröva offert
- Fatta beslut
- Skriva avtal
- Informera om beslut
- Dokumentera upphandling
- Arkivera och diarieföra

Metod

Stickprov

Resultat

Granskningen har genomförts genom stickprovskontroll av inköp. Kommunkontorets ekonomiavdelning har tagit fram förslag till respektive förvaltning på inköp som ska granska kopplat till kontrollaktiviteten om direktupphandlingar.

För Habostyrelsen föreslås granskning av inköp från cateringleverantör Långa Lången som levererar luncher till konferenser. Ansvarig för kontrollen har tillsammans med verksamhetsledaren och ansvarig i köket gått igenom huruvida de nio stegen i kommunens regler för direktupphandling tillämpats. Reglerna är på grund av verksamhetens art inte bedöms vara tillämpbara fullt ut. Då inköp av cateringtjänster görs löpande och utifrån kundens önskemål har inget avtal tecknats.

Konkurrensutsättning tillämpas och förutom pris måste vägas in att leveranser kan ske enligt de begränsningar som kommer av att Habo Gårds kök är ett så kallat mottagningskök vilket kräver att mat levereras varm.

Ledningen på Habo Gård konstaterar att inköpsansvarig på ett ansvarsfullt sätt kontinuerligt arbetar för att hålla kostnaderna nere och samtidigt leverera den goda

kvalitet som gästerna efterfrågar och föreslår inga åtgärder, även om kontrollen visar på viss avvikelse.

Sammanfattande bedömning

■ Avvikelser

Självskattning

I följande tabell redovisas den självskattning som förvaltningen/nämnden har gjort som utgör grund för bedömning av kontrollaktiviteten.

Frågor	Kommentar
Frågeställning: Följer verksamheten kommunens regler för direktupphandling omfattande nio steg vid inköp av cateringtjänster?	 Viss avvikelse förekommer då reglerna är på grund av verksamhetens art inte bedöms vara tillämpbara fullt ut.

Risk: Att obehöriga utför mottagnings- eller beslutsattest av ekonomiska transaktioner

Kontrollaktivitet:

Kontroll av attestlistor

Frågeställningar

Stämmer behörigheterna för attest i ekonomisystemet överens med beslut samt mottagningsattestanter mot aktuella anställningar?

Metod

Utdata från system

Sammanfattande bedömning

 Ej avvikelser

Självskattning

Steg	Kommentar
1. Bedömning attestlistor	Vid kontroll den 17 oktober noterades att behörigheten i systemet inte hade uppdaterats enligt den ändring i attestordningen som expedierats till kommunstyrelsen den 11 februari. Attesträtten låg kvar på tidigare ordförande Christina Sjöström. Felet åtgärdades omgående. Att felet inte hade uppdagats tidigare beror på att det sällan krävs att ordförande attesterar fakturor.
2. Bedömning stickprov 25 fakturor	Kontrollen visade inga avvikelser. Se bilaga. 2.
3. Beskrivning flödet inkommen till betald faktura	<p>Beställningar görs i möjlig mån i e-handelsmodulen i kommunens ekonomisystem - Marknadsplats. Vid beställning i Marknadsplats förenklas flödet och mottagningsattest sker genom att beställaren rapporterar inleverans och fakturan konteras automatiskt. I vissa fall måste konteringen justeras för att bokföras på rätt objekt och samtliga fakturor granskas därför av ekonom innan attest.</p> <p>Fakturor för inköp som inte görs via Marknadsplats mottagningsattesteras aningen av beställaren själv eller av verksamhetens ekonom efter avstämning mot följesedel alternativt med den som har gjort beställningen. Fakturor avseende catering av luncher kontrolleras mot bokningslistan. Vid mottagningsattest kontrolleras att leverans har skett, att det är rätt belopp, rätt moms, rätt gironummer, rätt referens, förfallodag samt rätt namn på säljare och kund. Är något felaktigt begärs en kreditering och ny faktura.</p> <p>Verksamhetens ekonom ansvarar för kontering och att eventuella bilagor finns bifogade.</p> <p>Samtliga fakturor atteras av verksamhetschef Susanne Pennsäter, med undantag för kostnader som är direkt kopplade till verksamhetschefen som person, exempelvis kompetensutveckling och extern representation där verksamhetschefen deltar. Dessa kostnader atteras av Habostyrelsens ordförande.</p>

Nämndspecifika

Kontrollaktivitet:

Granskning av hantering av kemikalier i utemiljön på Habo Gård.

Frågeställningar

- Finns det en förteckning över vilka kemikalier som hanteras i utemiljön?
- Hanteras kemikalier i utemiljön på ett korrekt sätt i förhållande till kommunens checklista för kemikaliehantering?
- Hanteras kemikalier i utemiljön på ett korrekt sätt i förhållande till gällande lagstiftning inom miljöområdet?
- Hanteras kemikalier i utemiljön på ett korrekt sätt i förhållande till gällande arbetsmiljölagstiftning?
- Har ansvarig för utemiljön på Habo Gård kännedom om de åtgärder för att minimera kemikalieanvändning i utemiljöer som lyfts fram i kommunens kemikalieplan och på vilket sätt arbetar man i så fall med dessa åtgärder?

Metod

Kartläggning

Resultat

Frågeställning	Svar/ Kommentar
Finns det en förteckning över vilka kemikalier som hanteras i utemiljön?	Ja
Hanteras kemikalier i utemiljön på ett korrekt sätt i förhållande till kommunens checklista för kemikaliehantering?	Ja
Hanteras kemikalier i utemiljön på ett korrekt sätt i förhållande till gällande lagstiftning inom miljöområdet?	Ja
Hanteras kemikalier i utemiljön på ett korrekt sätt i förhållande till gällande arbetsmiljölagstiftning?	Avsteg har förekommit. Personalen utbildas och upplyses löpande vid brister i hanteringen.
Har ansvarig för utemiljön på Habo Gård kännedom om de åtgärder för att minimera kemikalieanvändning i utemiljöer som lyfts fram i kommunens kemikalieplan och på vilket sätt arbetar man i så fall med dessa åtgärder?	Ja, exempelvis görs ogräsbekämpning i möjligaste mån mekaniskt för att minimera användandet av kemiska bekämpningsmedel inklusive ogräsättika.

Den samlade bedömningen är att hanteringen av kemikalier i utemiljön fungerar väl och på ett korrekt sätt.

Sammanfattande bedömning

● Ej avvikelser

Uppföljning av förbättringsåtgärder från tidigare år

Från tidigare år finns tre förbättringsåtgärder noterade.

Förbättringsåtgärd	Genomförd/ej genomförd
Upprätta register för verktyg och maskiner.	Ej genomförd
Upprätta intern rutin för hantering av inventarier.	Ej genomförd
Upprätta dokumenthanteringsplan.	Arbete pågår

De ej genomförda åtgärderna gällande inventarier har i samband med denna uppföljning aktualiserats.

Arbetet med att upprätta dokumenthanteringsplan följer den kommunövergripande tidplanen för översyn av informationsredovisning som leds av administrativa avdelningen vid Kommunkontoret.

Utvärdering av nämndens sammanvägda interna kontrollarbete

Bedömning är att den interna kontrollen, som tidigare, har fungerat väl. Såväl ledning som medarbetare har förståelse för internkontrollens betydelse som redskap för att säkerställa god kvalitet i verksamheten och deltar i olika grad aktivt för att verka för en god kontrollmiljö.

Habo Gård tillhör kommunkontoret och en dialog behöver alltid föras kring huruvida kommungemensamma kontrollmål ska kontrolleras och redovisas särskilt i Habostyrelsens rapport eller de omfattas av kommunkontorets granskning. Kommunikationen mellan berörda handläggare fungerar väl.

Utöver de kontroller som genomförs inom ramen för nämndens handlingsplan för intern kontroll genomförs löpande kontroller i olika delar av verksamheten som exempelvis egenkontroll av kök och bad samt löpande avstämning i den ekonomiska redovisningen. Detta arbete bör beaktas vid upprättande av plan för intern kontroll och antalet nämndspecifika begränsas därför till 1-2 kontrollmål per år för att internkontrollarbetet inte ska bli för omfattande i förhållande till verksamhetens storlek.